

Szerkesztési iroda:
Nagybecskerek,
Zápolya-utca 1-ső szám,
hová a lap szellemi részét illető
minden közlemény intézendő.
Kiadóhivatal:
Pleitiz Fer. Pál könyvnyomdája
Nagybecskerek, Zápolya-utca 1.
hová a hirdetések, az előfizeté-
sek és a lap széltüldésére vo-
natkozó felszólalások intézendők.
Telefon 21. szám.

TORONTÁL

POLITIKAI NAPILAP.

Felolós szerkesztő: Dr. Brájer Lajos.

Nagybecskerek, 1903.

XXXII. évfolyam. 259. szám.

Előfizetési árak:
Égész évre ———— 24 km.
Félévre ———— 12 .
Negyedévre ———— 6 .
Egy hóra ———— 2 .
— Egyes szám ára 8 fill. —

Hirdetések

a kiadóhivatalban fogadtatnak el.
Azonkívül az összes hirdetési
irodáknban.

Megjelenik

vasár- és ünneppnapok kivételével
mindennap délután 5 órakor.

Péntek, november 13.

Intőszó a szabadelvűvekhez.

Budapest, november 12.

A t. Házban tegnap eleinte csendesesen folyt a tárgyalás, az ellenzék jó kedvben volt és így a legrövidebb idő alatt az összes függőben volt mentelmi ügyeket — számszerint összesen huszonhetet — elintézték. Ezután mindjárt betérjeshette a pénzügyi bizottság előadója a jelentést az indemnitás tárgyalásáról a pénzügyi bizottságban. Hogy ez a jelentés mikor kerül elintézéshez, persze még bizonytalan, kivált mivel a kormány előbb az ujoncjutalékról szóló törvényjavaslatot szándékszik elintéztetni. Ezzel persze ismét megindult az ellenzék lármázása és tombolása, azé az ellenzéké, mely a Kossuth-párt egyes részeiből és a Szederkényi-párttörödek képviselőiből vegyült össze. Most hát tisztán áll az ország szemei előtt, minő tényezőktől függ jó és balsorsa, fejlődésre való képessége, szerződéséhez való hűsége. Nem a kisebbség, hanem a kisebbségből alakult kisebbségek vesszik maguknak s bitorolják a jogot, hogy Magyarország sorsát meghatározzák.

És ezekkel a kisebbségekkel ma immár egy zárt párt áll szemben, mely pártban még mindig nem akar határozottan keresztülröni a cselekvésre való kedv. Pedig csodátevő hatalommal hatna a többség erélyes fellépése, megváltás lenne abból a gonosz varázslatból, melybe az országot döntötte az obstrukció.

Mert az a sajátságos a mi népünknel, talán minden más népnél is, hogy a tényt magát nem képes tökéletesen felfogni, hogy folyton a meggyőződés erős kifejezéseit kívánja kommentáruil a tényekhez. Ilyen erős kifejezések, ilyen szakadallan behatás a nép felfogási képességére, de kivált könnyen izgatható érzelmére, egész időn át csak az ellenzékétől indultak ki, azért nyerte meg magának az ellenzék az oly

könnyen elámítható népet, mely egyoldaluan volt informálva, mert a szabadelvűpártban hiányzik minden erős élet.

Ha tehát a szabadelvűpárt, tekintettel a nehéz helyzetre, melyben az ország van, tekintettel a sürgős feladatokra, melyeknek megoldása jóformán közvetlen a küszöbön áll, — nemcsak az ujoncjavaslatra és az indemnitásra utalunk, hanem a kereskedelmi szerződésekre is, kivált melyet Olaszországgal kellene kötni, — cselekvésre való kedvénél, cselekvésre való képességének leg-erősebb és legjobb bizonyítékát adni akarja, akkor a pártnak kötelessége, hogy teljes nyíltsággal, teljes elhatározottsággal észre vétesse magát, a nép fülét keresse, hogy a népet meggyőzze, melyik részen védik és mozdítják elő igazi érdekeit. Ennek a fellépésnek azonban nemcsak az országgyűlésben szabad, hanem az egész országban mindenütt, hol a szabadelvű párt hívei találkoznak, meg kell történnie, szóval a szabadelvű pártot egész Magyarországon erős és egységes cselekvésre szervezni kell. Éppen azért, mert Magyarország alkotmányosan kormányozott állam, mert alkotmányát fenn akarja tartani, a kormánynak állandó összhangban kell lenni az őt támogató többséggel, a szabadelvű többségnek állandó összhangban és hozzá állandó érintkezésben kell lennie a néppel. Csak így lehet elhárítani, hogy a népből az alkotmányos érzék elcsúszjon, csak így lehet elhárítani, hogy nemzeti létünk legerősebb garanciája súlyosan megrendüljön. E szervezkedéshez pedig azonnal hozzá kell fogni, többé egyetlen egy napot sem szabad veszteni.

A sorozás. Felhivatalosan jelentik: Az a körendelet, a melylyel a honvédelmi miniszter az ezidei sorozást e hó 23-ára tüzte ki, abból a föltevésből indult ki, hogy a képviselőház az ujonctörvényt még e hó 15-ig meg fogja szavazni, úgy, hogy — természetesen a legnagyobb erőmegfeszítéssel — lehetséges volna e hó 23-án a sorozás megkezdése, mely esetben lehetséges

volna a visszatartott harmadéveseket még karácsony előtt hazaküldeni és az ujoncokat még január elseje előtt állományba venni, ami ez utóbbiakra nézve azzal az előnnyel járna, hogy miután az ő szolgálati kötelezettségük még ebben az évben kezdődne, a véderőtörvény értelmében az általános legénységi változásnál szabad-ságolhatók lennének, úgy, hogy a három hónapot nem kellene utánszolgálniuk, hanem a többi, már október elsején besorozott ujoncokkal egyidejűleg 1906 október 1-je előtt szabadságolhatók lennének. A honvédelmi miniszter — folytatja a felhivatalos — emez intézkedése tehát kizárólagosan a magyar ifjak érdekében történt és méltán feltehető, hogy az ellenzék nem fogja a magyar ifjakat oly előnytől megfosztani akarni, amelyben csak akkor részesülhetnének, ha a sorozás még a folyó esztendőben befejezhető is lenne.

HIREK.

Tájékoztató.

A gőzfürdő (telefon 118. szám) minden nap reggeli 1/2 órától kezdve délig az urak részére nyitva van; hölgyek részére minden kedden és pénteken déltől 5 óráig délután; ugyanazon napokon este 1/2 óráig urak részére is. Vidéki hölgyek részére minden nap délig gőzfürdő. A kádfürdő egész nap nyitva marad.

— **Személyi hír.** Dr. Perisics Zoltán polgármester tegnap este hivatalos ügyben Budapestre utazott.

— **Érdekes kegydíj.** A király a krassószörénymegyei Tuffler községben lakó özv. Borarna Györgynének — kinek férje megtalálta az 1849-ben Kossuth Lajos által Orsovánál elásott magyar koronát — évi kétszázötven korona kegydíjat utalványozott.

— **A sorozás.** A vármegye alispánja ma küldötte a járási tisztviselőknél a folyó évi fő-sorozásra vonatkozó, az illetékes hadkiegészítő parancsnokságokkal egyetértőleg megállapított utazási és működési tervet. A tervet, amely a honvédelmi miniszter rendeletén alapul, a szokottnál rövidebb határidőt szab az idei fő-sorozásra, a mennyiben a szokásos két havi időszak helyett most egy hónap alatt szándékoznak végezni a sorozást. Ennek keresztülvihetése céljából a kiegészítő parancsnokságok egy és ugyan-

A „TORONTÁL“ tárcája

A fekete fejedelem.

(Bosznia okkupációjából.)

— A „Torontál“ eredeti tárcája. —

Irla: Dankulov Péter.

(Folytatás és vége.)

Én válasz gyanánt erélyesen követeltem a fegyverek átadását, megparancsolva nekik, oszlojanak szét, mert ellenkező esetben én fogom őket szétosztalni s akkor majd meglátják, hányan vagyunk. E szavakat oly hangon s oly erővel ejtém ki, hogy valamenyen megijedtek. Az öreg török lassu hangon szólalt meg s beszéde feltétlen hódolatot foglalt magában és a többiek pedig jelképezni akarván, hogy egyetértének az öreggel, valamenyen felugráltak helyeikről. A fegyveres török pedig fegyverét lábaim elé rakta.

— Látod! szól az öreg; nem kell ide erőszak, a mit kívánsz, megtörténik anélkül is. Evvel távozni akart. Én azonban magamhoz véve a fegyvereket, megparancsoltam, maradjanak míg a katonáimnak parancsot adok. Ezzel kimentem az udvarba fütyüléssel jelt adtam és német kommandó szavakat, oly hangosan kiabáltam, hogy bent is meghallják. E furfangos uton elhittem velük, hogy kint egy sereg katona áll rendelkezésemre. Majd az ajtó felé fordultam s megengedtem nekik a szétosztást, magam pedig gyors lépésekben mentem keresztül azon a helyen, hol Ilija és egy török ült, Risztó komámhoz, az erdő szélén.

Szegény Risztó! Ott várt reám a lovakkal és mikor látta, hogy ép bórral kerültem ki, átölelt és egy szót sugott fülembe: „szaladjunk!“ Felkaptam lovamra és Hán-Szemetyig meg sem álltunk, Krvojevitet elkerülve.

Reggel Risztó hazament bátorságomat elmesélni s guszle mellett eldalolni.

Mély gondolatokba merülve ültem s éppen az forgott a fejemben, hogy Visegrádra jelentést küldök, a midőn csak egyszerre előtem állt Ilija.

— Eljöttem neked megmondani, hogy a törökök bosszút forralnak ellened. Sok fegyverük fekszik a tüzhely alatt a Hánban egy pincefélé gödörben elásva. Kerlek, távolítsd azt el onnan, ha kedves az életed.

Most már hittem Ilija szavának, azért rögtön tizenöt fegyveres embert, egy szakasz-vezetővel, Brankovics faluba küldtem azzal az utasítással, a fegyvereket az elrejtett helyről kiemelni, lovakra felrakni s Brankovicsékat még ma ide bekísérni.

Este volt már, kiküldött embereim csakugyan elhozták a fegyvereket s Brankovicsék egy szolgáját. A szolga előadta, hogy Brankovicsék Szarajevóba mentek.

Másnap korán reggel utnak menesztettem az én kis csapatomat az elkobzott fegyverekkel Visegrádra, megtéve egyuttal jelentésemet az egész esetről. Egy óra mulva Visegrádról egy lovas küldönc beállított hozzám s átnyújtott egy nagy pecséttel ellátott levelet, a melynek borítékán vastag betűkkel írott következő szavak állottak: „Unverzöglich dringend“. A levélben azt állt, rögtön jelentkezem Lázity őrnagy visegrádi helyparancsnoknál. A küldönc, ki huszárkáplár volt, kérdézőkódéseimre csak annyit tudott mondani: „Uram, parancsot kaptam, jelentem alásan, Önt Visegrádra az őrnagy ur elé kísérni!“ Sietve Visegrádnak tartottunk, figyelmem kívül hagyva utközben utolért embereimet.

Dél volt, mikor a várparancsnok ajtaja elé értem; benyitottam hozzá, ő pedig felkötött karddal a szoba közepén állott. Be sem várta a szokásos katonai tisztelgést, felém rohant és kiabált:

— Sie haben Ihre Rolle abgespielt! Dafür werden Sie am strengsten bestraft.

Beszédjéből megértettem, hogy Filipovic boszniai hadtestparancsnok sürgőnyileg elrendelte, Brankovicsék panasza folytán, vád alá helyezésemet. Corpus delicti volt az általam össze-téptett Waffenschein. Mikor beszédjét végezte, erősen szemé közé néztem s védekezésül a történeteket hűen előadtam, a mit az időközben megérkezett fegyverök is megerősítettek.

Lázityra nagy hatást tett előadásom. Baráti érzelmek jelöl kardját leoldotta, kezemet melegen megszorította, helyeselve eljárásomat s igéretet tett, hogy Filipovicot megfelelően értesíti. Majd felbontotta az időközben beérkezett feljelentésemet és átvétette a sok „Vingensteri“ fegyvert és handsárt, amit felfedeztem.

A bekísért Brankovics szolga ugyanabban a szigoru elbánásban részesült, a melyben pár pillanat előtt nekem is részem volt.

— Még ti mertek panaszkodni?! kiáltott rá. Én elbucsztam és mentem vissza Szemetyre. Jött megint a szombati nap. Megint össze- gyűlt a nép, s mikor megpillantottak óriási zajjal fogadtak: „Eljen személyi fejedelem!“

Ezt az értethetlen ovációt megmagyarázta Risztó, ki elébem jött és megmondta, hogy Brankovicsék híresztelték, mikor Visegrágra voltak idézve, mondván nekik, hogy én fejedelmük vagyok. „De“ — folytatja Risztó: „ha nem haragszik, megmondom, hogy a törökök még hozzátették a fekete“ s így ők téged „Személyi fekete fejedelemnek“ hívnak. — Így lettem „Személyi fekete fejedelem.“

E néven szólítottak a visegrádi tisztek. Én pedig azt mondom: fejedelmileg is életem Hán-Szemetyben.

azon időben esetleg több sorozó-bizottságot fognak szervezni.

Az idei fősorozást, már tudniillik abban az esetben, ha a parlament az ujoncjavaslatot addig megszavazza, nov. 23-tól december 23-ig foganatosítják. És pedig:

A nagykikindai járásban nov. 23., 24., 25., 26.

Nagykikinda városban 27., 28., 30.
Törökbecsei járás december 1., 2., 3., 4., 5., 7.

Párdányi járás dec. 9., 10., 11.
Módosi járás dec. 18., 19., 21., 22.

Bánlakai járás dec. 14., 15., 16.
Alibunári járás dec. 9., 10., 11.

Antalfalvai járás november 23., 24., 25., 26., 27. és 28.

Pancsovai járás nov. 30., dec. 1., 2., 3., 4.

Nagybecskerek járás dec. 14., 15., 16., 17., 18. és 19.

Nagybecskerek város dec. 21., 22., 23.
Törökkanizsai járás dec. 9., 10., 11., 12., 13., 14., 15.

Nagyszentmiklósi járás dec. 17., 18., 19., 20., 21., 22., 23.

Zombolyai járás nov. 27., 28., 30. és dec. 1., 2.

Csenei járás dec. 5., 7., 9., 10.
Perjámosi járásban pedig november 23., 24. és 25-ikén lesz a sorozás.

— **A menedékház felszerelése.** Tegnap délelőtt vette át a város a tomaseváci-uton levő menedékház számára szállított felszerelést, a melyet a bizottság kifogástalannak talált.

— **Első fagy.** A lombhullató ősz siró szele megdermesztette az éjszaka harmatkönyeit s meghozta az első fagyot. A rétek és mezők füveit a dér fehér zuzmarái vonták be s a kisebb vizek és tócsák reggelre szilárd kéreggel köszöntették a nap fáradt sugarait, a melyek fázósan ütözködtek az apró vízfodrok helyett a sima jégtükröcskébe. És a fagy ezuttal már igen komoly volt, mert nemcsak künn a szabadban, de benn a városban is megcsillámlottak a tegnapi kis vizeken a jégtükrök. Ez a fagy már az igazi elmulás, a halál lehelete. A fák sárga leveleit most egyszerre lefogja fonyasztani s még nagyobb tömegben hullanak le szemfedőnek. A nemrég viruló lombok alul elötünik a fák halotti váza s csakhamar nem látunk egyebet a halálnál, az enyészetnél — az újabb feltámadásig, a jövő tavaszig.

— **A zentali hid.** A zentali új hid tervezéséhez szükséges előmunkálatokat és tanulmányokat a kereskedelmi miniszterium hid- és magasépítészeti osztálya már régebben megtette s most az osztály a terven dolgozik. Ez a munka már olyan előrehaladott stádiumban van, hogy a legrövidebb idő alatt befejezést is nyer. Azután még egy helyszíni bejárás következik, ami nyolc-tíz napot vehet igénybe s ezzel a hid fölépítésének ügye pusztán pénzügyi kérdéssé válik. Ha a kormány-nak módjában lesz a költségek folyósítása, a munka még a télen vagy a tavasz elején megkezdődhetik. A hid ötnyílású 276 méter hosszú vasépítmény lesz s nemcsak közúti, hanem vasúti közlekedésre is szolgál. A pillérek rendkívül mélyen nyulnak a víz alá, mert hordképes talajt a felszíntől messzire találtak.

— **Merénylet egy tanító eilen.** Kricsovárol jelentik: Az éjjel ismeretlen tettes belőtt az ablakon keresztül Krotészku Mihály ottani tanító szobájába és elmenekült az esthomályban. A golyó szerencsére célt tévesztett és nem okozott senkiben kárt. A csendőrség megindította a nyomozást és a mai nap folyamán letartóztatta Baki József körjegyzői irnokot, kit a szándékolt gyilkosság elkövetésével gyanúsítanak. Baki valami asszonyhisteria miatt ugyanis régi ellensége Krotészkunak.

— **Holtra ette magát.** Beregszón tegnap egy Gajánce Miklós nevű ember fogadott, hogy annyit eszik és iszik, a mennyit csak fizetnek neki. Evett is vagy egy fél oldal szalonát és tudja Isten mi mindent, de meg is ütötte a guta és nyomban meghalt. A vizsgálat folyik.

— **Szerencsétlenség egy csatornaépítésnél.** Temesvárott, mint onnan írják, a Gyárvárosba vezető uton, közvetlenül a katonai szénraktár előtt egy újvezető csatornát építenek, mely célból a kövezetet felszedték és jelenleg a földmunkákat végzik. A munkások tegnapelőtt az esthomály beálltával abbahagyták a munkát s eltávoztak a nélkül, hogy a szükséges óvintézkedéseket megtették volna. A gödör elé sem lámpást, sem korlátot nem alkalmaztak, miből kifolyólag csaknem elkerülhetetlen volt a szerencsétlenség. Elsőnek Raboczky nagyfuvaros lovai estek a gödörbe, úgy hogy az egyik ló a szenvedett sérülések folytán azonnal kimult és a másik is használhatatlanná vált. Ugyanez idő tájt a „Szent-

Margit* temetkezési vállalat fourgonja, mely egy holtestet szállított, a kir. ügyészség épülete előtti nyitott árokba esett. A fourgon erősen megacsonsolódott és az eleje fogott ló lábait törte el a gödörben. Időközben nagy embertömeg verő-rőt össze a szerencsétlenség színhelyén, miáltal esetleges további szerencsétlenségeknek elejét vették. Később három lámpást alkalmaztak a gödör elé. A hatóság szigorú vizsgálatot indított meg.

— **A róm. kath. iskolaszék ülése.** Ily című hírünkbe tegnap sajtóhiba csuszott be, amennyiben az ülést, amelyen az apácák főnöknője s egy másik iskolanővér vett részt, nem a róm. kath. hitközségi épületben, hanem szokás szerint a női zárda egyik termében tartották meg.

— **A bika szarvain.** Hajmeresztő látványban volt részük minap délután a beregszóiaknak. A legelőn ugyanis a nekivadult községi bika felkapta szarvaira Kollár András tehénpásztort és örülden vágtatott a szerencsétlen emberrel a falu utcáin keresztül. A felbőszült állat a temető előtt hirtelen megállott, Kollárt néhány méternyire elhajította és visszafutott a legelőre. A szerencsétlen pásztor oly súlyos belső sérüléseket szenvedett, hogy életben maradásához kevés a remény.

— **Csalás hamis pénzzel.** Paukert Jánosné szül. Schram Katalin és kedvese, Hanks József mászlaki lakosok a csalásnak azt a már nem ismeretlen módját művelték, hogy hiszékeny emberektől olyformán csaltak ki kisebb-nagyobb összegeket, hogy azért tiszser annyit hamis pénzt adnak nekik. Ezt tették Pautilovics J. és Schuck János paulisi gazdákkal is, kiket e célból csaltak Temesvárra. Ott egy józsefvárosi koresmában találkoztak, hol a jó paulisiak 500 koronát adtak át nekik. A két csaló erre megszökött, de a napokban kinyomozták és letartóztatták őket. A pénzt a férfi kalapjába bevarrva találták.

— **Megégett gyermek.** Gírodán tegnap délután Mirku Tódor ottani lakos 6 éves leánykája, Anna, a kályha mellett játszott. Ruhácskaja a kihulló pernyétől tüzet fogott és a szerencsétlen gyermek oly súlyos égési sebeket szenvedett, hogy néhány órai kintlódás után seibe belehalt. A vizsgálatot megindították.

— **A féláru vasuti jegyek.** A féláru vasuti jegy váltására jogosító arcképes évi igazolványok az 1904. évre idejekorán leendő érvényesítésük végett a magyar királyi államvasutak igazgatóságához (VI. ker. Andrassy-ut 73-75. sz.) már f. évi október hó 20.ától kezdődőleg beküldhetők, azok az igényjogosultak pedig, kik a f. évben ily igazolvány birtokában nincsenek, de ilyet az 1904. évre váltani kívánnak, az igazolvány kiállítását ugyancsak a fenti időponttól kezdve kérelmezhetik. Nehogy tehát az igazolványok érvényesítése, illetve az új kiállítás körül késedelem merüljön fel: figyelmeztetjük az érdekelteket, hogy az érvényesítés kieszárlását, illetve az új igazolvány kiállítását az előírt módon mielőbb kérelmezzék. A nyugdíjasok lakhelyükre illetékes közigazgatási hatóság által nyugdíjas minőségüket és azt, hogy díjazott tisztséget vagy fizetéssel járó hivatalt nem viselnek, folyamodványaikon igazoltatni tartoznak.

Színház és Irodalom.

* **Ballák Zomborban.** Mint Zomborból írják, Balla Kálmán színtársulata ott általános tetszés mellett játszik. Az ottani sajtó egyformán dicséri a pompás összejáratot, mint az egyes szereplőket s Balla válogatott műsorát. Legutóbb Balla nagy sikerrel hozta színre a Niobet, a Három testőrt, Gorkij Éjjeli menedékhelyét, a Vesztaszüzeket s több más fiiss darabot.

* **Szenássy György öngyilkosságáról.** A napokban bejárta a lapokat a hír, hogy Szenássy György, Balla Kálmán színtársulatának nálunk is előnyösen ismert tagja, öngyilkosságot követett el Zomborban. Szenássy öngyilkossági híreről most a következő hiteles értesítést kapjuk Zomborból:

Szenássy György, a „Svihakok” mult szombati előadása után a lehető legnyugodtabb kedélyhangulatban az „Elefánt” vendéglőben megvacsorált s vacsora közben vígan csevegett a vele egy asztalnál ülő társaival és társnőivel, akik így távolról sem sejtették végzetes szándékát. Vacsora után meghívta magához teára Tihanyi Vilmost és Virágh Ferencet. Ezek engedték a meghívásnak és jó mulatság reményében elkísérték őt lakására. Ez ugy tiz óra körül történt. Szenássy garcon lakásán hozzálátott a tea elkészítéséhez, miközben két társával a legkedélyesebben mókázott és viccelődött. A tea elfogyasztása után egy hirteleni ötletről kifolyólag felkérte Virághot, szavalná el az „Éjjeli menedékhely” színészének utolsó jelenését. Virágh ebben semmi különösöt sem látott és kis idő múlva bele is kezdett a deklamációjába. Ezalatt Szenássy elhelyezkedett a pamlagon és nagy élvezettel hallgatta társának előadását. Egyszerre csak felugrott és utánozva Virágh gesztusait, a szekrényhez lépett. A másik kettő ezalatt

szavalt-szavalt, amikor Szenássy hirtelen megfordulva, kacagva jelentette ki, hogy: meglötte magát! A két színész meglepetve rohant az ekkeseredett fuhoz s miután a szavalt okozta zajban nem is hallották a lövés zaját, tréfának vették a dolgot. Csakhogy a dolog komoly volt, mert midőn Tihanyi incselkedve fogta meg Szenássyt, megdöbbenve látta, hogy vér ömlik ki testéből a mellény alatt. Rögtön feltették ruháját, egyikük pedig orvosi segélyért futott. A helyszínen megjelenő dr. Dónoszlóvits Vilmos színházorvos a sebesültet rögtön bekötözte és elszállította a kórházba, ahol jelenleg a leg gondosabb ápolásban részesítik. A fiu tettét megsürgönyözték Szegeden lakó édesatyjának, aki magasrangú tisztviselője az államvasutak üzletvezetőségénél s aki nyomban meg is érkezett fiának betegágyához. Levelet az öngyilkosjelölt egyet hagyott hátra, ennek vicces tartalma azonban nem enged következtetni tettének tulajdonképeni okára. Szenássy jelenleg még a kórházban van s ha komplikáció be nem áll, megmenthető lesz az életnek. Azok a hírek, mintha Szenássy-nak viszonzatlan szerelem adta volna a gyilkos fegyvert kezébe, nem felelnek meg a valóságnak.

* **Előfizetési felhívás.** Dr. Kiss Arnold budai főrabbi előfizetést hirdet „A pap hárfája” című verses kötetére. A kötet december havában jelenik meg s két részből fog állani. Első részében Morris Rosenfeld, a gheztó-dalok hírneves szerzőjének költeményeit fordítja le a szerző, a második részben eredeti költeményeit adja. — A kötet ára: füve 3 kor., kötve 4 kor. Az előfizetési pénzek f. évi december 5-éig a szerző címére, Budapest II., Lánchid-utca 2. küldendők.

* **Az Új Század** című radikális hetilap ezentul minden szerdán este jelenik meg, úgy hogy vidéki előfizetői is csütörtökön reggel megkapják. Legujabb száma ismét igen érdekes és rendkívül változatos tartalommal jelent meg. Velszi Bárd, Kadosa Marcell, Thury Zoltán, Lynken, Krudy Gyula, Vértessy Gyula cikkei, sok politikai apróságok, tárcá, regény és kritika tartják a lapot, melynek előfizetési ára egész évre 12 korona. Kiadóhivatala Budapest-en Károly-körut 10. szám alatt van.

ESKÜDTSZÉK.

Gyilkos éjjeli ör.

A nagybecskerek esküdtbírósa ma délelőtt tárgyalta Buczu Miklós román-écskai éjjeli ör bűnügyét, aki ez év január hó 26-án este Román-Écskán, a Buczu Jován-féle koresmában szökváltás közben agyonlőtte Schweitzer Ádám román-écskai lakost.

A mai tárgyaláson az esküdtbírósa a következőleg alakult meg: Elnök: dr. Polgár Sándor, bírák: Junga Aladár és ifj. Makk József, ügyész: dr. Wiedorn Adolf, védő: Almássy Elek, a sértett képviselője: dr. Anna Ernő, orvosszakértők: dr. Fialowski Béla és dr. Magyar Károly törvényszéki orvosok. Rendesek üdtek: Szász Mihály, id. Machalek János, Fehér Ádám, Kalapis Jakab, Opolczér Lajos, Nikolics Ivan, Huszka Mihály, Zsibross Mihály, Amend Ferenc, Ille Szilvius, Kovács Ödön és Popovics-Péci Szilárd. Pótesküdtödek: Merlak Márton és Virágh József.

Az esküdtök megbeszélése után felolvasták a vádirat rendelkező részét, a mely szerint az ügyészség Buczut szándékos emberölés büntetével azért vádolja, mert Román-Écskán ez év január hó 26-án, az esti órákban, Buczu Jován koresmájában Schweitzer Ádámot agyonlőtte. A vádirat szerint a nevezett napon este 7 óra tájban a vádlott fegyverével a vallán akkor éppen Jován koresmájában, a hol éppen akkor többen voltak, köztük Schweitzer Ádám és fia, Buczu Száva is. Midőn Buczu fiát a koresmában látta, meghagyta neki, hogy tüstént menjen haza, de a fiu nem engedelmesskedett, mire vádlott alaposan lehordta Szávát s ujlág ráparancsolt, hogy azonnal hagyja el a koresmát. Az apa és fiu közötti szökváltásra figyelmesek lettek a többi koresmában levők is s Schweitzer közibök ment s csittitgatni kezdte őket. A csittitgatásnak azonban nem volt eredménye, hanem e helyett Buczu lökdöni kezdte Schweitzert, aki azzal fenyegetődzött, hogy fel fogja őt jelenteni. Buczu erre dühös lett, felkapta fegyverét s azt Schweitzerre sötötte, akit a lövés oly súlyosan talált, hogy összerogyott és nyomban meg is halt.

A mai tárgyalás folyamán a vádlott beismerte ugyan tettét, de nem érzi magát bűnösnek, mert állítása szerint annyira ittas volt, hogy semmire sem emlékszik.

Buczu állítását megcáfolják Bugár Flórián, Meits Tódor, Buczu Jován, Buczu Alexa és Mukusán Jován tanuk, a kik azt vallották, hogy a vádlott csak kissé volt ittas, de nem annyira, hogy ne tudta volna, mit cselekszik.

Dr. Fialowski Béla és dr. Magyar Károly orvosszakértők szerint a lövés, a mely

Schweitzer
halált
D.
Itéletre

S.
Miklós,
kahidi
kezett
tett ké
visszav
Midőn
Ille Sz
verdi
Tyrat
ember
György
pedig
lálta s
Tyrat
György
fegyhá
Tyrána
5 hó,
vétetik
az elít
tettek

és bork
galom
tésére
és kife
ban b
bortem
bemuta
és borb
beküld
és így
könny
val eg
rende
helyisé
Az Orsz
rende
intézm
meggy
vetség
lesen
Az ös:
közöds
Borkere
daja (H
küldend
sen szö

H
évi nov
B
k
r
á
z
k
re
sz
E
na
b
d
j
z

E
ered
az ell
a küld
lehet
Ház
zék r
tán,
B a k
L a j
Géza,
ezután
indítva
rendj
a foly
zását

Schweitzert érte, oly súlyos volt, hogy feltétlenül halált kellett okoznia.

Délben az elnök a tárgyalást felfüggesztette. Itéletre csak holnap, vagy holnapután kerül a sor.

§. Cigányháboru. Stoja Tyra, Stoja Miklós, Kleinics György és Botz István jankahidi cigányok bűnyűjében tegnap délután itélkezett a nagybecskereki esküdtbíróóság. A felvetett kérdések megmagyarázása után az esküdtek visszavonultak s közel egy óráig tanácskoztak. Midőn ismét megjelentek a tárgyalóteremben, Ille Szilviusz, az esküdtek főnöke kihirdette a verdiktet, a mely szerint az esküdtszék Stoja Tyrát erős felindulásban elkövetett szándékos emberölésben, Stoja Miklóst és Kleinics Györgyöt szándékos emberölésben, Botz Istvánt pedig halált okozó testisértésben bűnösnek találta s ennek alapján a kir. törvényszék Stoja Tyrát 8 évi, Stoja Miklóst 12 évi, Kleinics Györgyöt 10 évi, Botz Istvánt pedig 3 évi fegyházra ítélte, mely büntetésből azonban Stoja Tyrának, Stoja Miklósnak és Kleinics Györgynek 5 hó, Botz Istvánnak pedig 4 hó kitöltöttnek vétetik. Az ügyész az ítéletet tudomásul vette, az elítéltek ellenben semmisségi panaszt jelentettek be.

Közgazdaság.

□ Borvásár. A magyarországi bortermelők és borkereskedők országos szövetsége a borforgalom élénkítésére és a borértékesítés megkönnyítésére a bortőzsde intézményét óhajtja létesíteni és kifejleszteni, úgy hogy eleinte minden hónapban borvásárt rendeznek, melyen a Szövetség bortermelő tagjai eladó borkészleteiknek mintáit bemutatják a vásáron megjelenő borkereskedőknek és borbizományosoknak. kik az egész országból beküldött bormintákból egy helyen válogathatnak és így bevásárlásaikat sokkal egyszerűbben és könnyebben végezhetik. A bortőzsde megnyitásával egybekötött első borvásárt november hó 28-án rendezi a szövetség a Magyar Kereskedelmi Csarnok helyiségében (Budapest, V. Szabadság-tér 12.) Az Országos Szövetség csak a saját tagjai részére rendezi ugyan a rendes borvásárokat, de hogy az intézmény és működése helyességéről személyes meggyőződést szerezhessenek, elhatározta a szövetség, hogy az első nagy borvásáron — kivételesen — az ország minden termelője részt vehet. Az összes bejelentések, mintaküldemények, tudakozódások stb. Magyarországi Bortermelők és Borkereskedők Országos Szövetsége Központi irodája (Budapest, VI. kerület, Bajza-utca 26.) címre küldendők. A központi iroda mindenkinek szívesen szolgál felvilágosítással és utbaigazítással.

Piaci árak.

Hivatalosan feljegyeztettek a Nagybecskereken, 1903. évi november hó 13-án megtartott heti vásár alkalmával:

Buza	50 kilogramm	7.30 korona
kétszeres		6.80
rozs		5.50
árpa		4.80
zab		5.—
kukorica		5.60
" (uj)		4.50
repce		10.—
széna I.		3.—
" II.		2.50
szalma I.		1.50
" II.		1.—
burgonya 50		1.20
marhahús I. 1 kilogr.		1.04
" II.		—96
borjú hús		1.20
disznó hús		1.12
juh hús		—80
zsir		1.80

TÁVIRATOK.

Országgyűlés.

A képviselőház tegnapi ülése.

— Távirati tudósítás. —

Budapest, november 13.

Budapest, november 13. (A „Torontál“ eredeti táv.) A képviselőház tegnapi ülésén az ellenzék míghem diadalmasodott, mert a különben viharos ülést 1 órakor éjjel be lehetett rekeszteni s az ujoncjavaslatot a Ház napirendre tűzte. Az ülésen az ellenzék részéről felszólaltak Lengyel Zoltán, Gabányi Miklós, Pap Zoltán, Bakonyi Samu, Rátkay László, Olaj Lajos, a szabadelvű párt részéről Pap Géza, Kristóffy és a miniszterelnök, ezután a többség elfogadta a miniszterelnök indítványát, hogy a Ház a mai ülés napirendjére az ujonclétszám megállapítását s a folyó évre szükséges ujoncok megszavazását célzó két törvényjavaslatot tűzze ki.

A mai ülés.

Budapest, november 13. (A „Torontál“ eredeti távirata.) A képviselőház ma délelőtt ülést tartott, amelyen napirend előtt Kubik Béla kifogásolta, hogy a miniszterelnök tegnap állítólag sértő szavakkal szólt az ellenzékéről s mégsem utasították rendre.

Tisza István gróf miniszterelnök kijelenti, hogy nem sértő szándékkal szólt, csupán néhány képviselő magatartását bírálta.

Kisebb házszabályvita után következett a napirend, az ujoncjavaslat tárgyalása.

A javaslatot Münnich Aurél ismereti behatóan és szakavatottsággal.

Utána Nyiri Sándor honvédelmi miniszter szólal fel általános érdeklődés közepette.

A honvédelmi miniszter, kinek ez volt első parlamenti beszéde, kijelenti, hogy tárcáját a szent ügy iránti lelkesedéssel, forró hazaszeretettel, tántoríthatatlan királyhűséggel vállalta s egyszersmint kötelességet vállalt a miniszterelnök katonai programjára. Eltekint most a megokolástól, hiszen az ujoncjavaslatokat annyiszor megvilágították már elődei s csupán arra utal a tulajdali képviselők aggályainak eloszlatásáért, hogy az ujoncjavaslat a régi Ha sürgősen megszavazzák a javaslatot, az idén elvégezhetik a sorozást, az ujoncoknak a késést nem kell utána szolgálni, az öreg bakákat hazaengedhetnek s a gyalogságot karácsonyra szabadsághozhatják. Nagy hatással fejti ki a miniszter, hogy ezek várják a törvényhozás bölcsességétől a hazabocsátást s a kétes bizonytalanságtól való megmenést. Apellál a méltányosságra s ha az ellenzék nem is szavazza meg a javaslatot, ne gátolja a hazafias képviselők hozzájárulását.

A honvédelmi miniszter lelkes és formás beszédét a jobb oldal percekig tartó éljenzéssel és tapsal fogadta s a minisztert számosan üdvözölték.

Ezután Hellebronth Géza és Okolicsányi László beszélnek a javaslat ellen.

A helyzet.

Budapest, november 13. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Politikai körök véleménye szerint Tisza István gróf miniszterelnöknek tegnapi határozott eljárásával most már nyert ügye van. A miniszterelnök rendíthetetlenül tör előre az ország viszonyainak rendezésében s a szabadelvűpárt erős falankszban áll háta mögött.

Ivanka Oszkár kilépése.

Budapest, november 13. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Ivanka Oszkár képviselő levelet írt Podmaniczky Frigyes báróhoz, az országos szabadelvűpárt vezéréhez, hogy a pártból kilép.

A görög király Bécsben.

Budapest, november 13. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Mint Bécsből táviratozzák, György görög király tegnap este odaérkezett. A király több napig marad Bécsben.

Öngyilkos követ.

Budapest, november 13. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Mint Athenből jelentik, Melitropolisz spártai görög követ tegnap öngyilkosságot követett el. A követ, a ki 54 éves volt, meghalt. Tettének okát nem tudják.

Spanyol bányászok sztrájkja.

Budapest, november 13. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Mint Madridból jelentik, a spanyolországi bányászok sztrájkja mindinkább növekedőben van s most már több mint 7000 bányász sztrájkol. A sztrájkolók mindezeideig nagyobb rendetlenséget nem csináltak.

Havazás.

Budapest, november 13. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Mint Innsbruckból jelentik, tegnap Tirol nagyrészében erős havazás volt.

Budapesti gabonatőzsde.

Budapest, 1903. november 13.

A készáruüzlet hivatalos árjegyzései:

Buza	mérték	50 kilogr. ára		50 kilogr. ára	
		kor-tól	kor-ig	kor-tól	kor-ig
Tiszavidéki	uj	76	7.50	80	7.85
Pestvidéki	uj	76	7.40	80	7.75
Bácsági	uj	76	7.45	80	7.80
Bácskei	uj	76	7.55	80	0.—
Rozs	uj	elsőrendű	70—75	6.35	6.50
		másodrendű	—	6.25	6.35
Árpa		takarmány	60—62	5.55	5.75
		égetni való	62—64	5.45	5.65
		sörfőzésre való	64—66	0.—	0.—
Zab		—	39—41	5.55	5.70
Tengeri		bánsági	—	6.—	6.10
		másnemű	—	6.10	6.20

Határidő-üzlet.

Budapest, november 13. (A nagybecskereki Lloyd-társulat táv.) A mai tőzsdén az árak nagyrészt változatlanok. Déli zárlatkor a következő árakat jegyezték:

Buza (áprilisra 1904.)	7.75
Tengeri (májusra 1904.)	5.28
Zab (áprilisra)	5.52
Rozs (áprilisra)	6.73

Vonatok érkezése és indulása

Nagybecskerekre, illetve Nagybecskerekről.

Ervényes 1903. október hó 1-től.

Érkezik:

- a) A nagybecskereki pályaudvarra
 Temesvár, Versecz, Zombolyáról: délelőtt 9 óra 33 p.
 Pancsováról: délután 5 óra 55 p.
 Budapest—Szegedről: reggel 7 óra 22 p.; délután 4 óra 35 p.
 Budapest—Nagykikindáról: este 9 óra 53 p.
- b) A nagybecskerek-bégaparti pályaudvarra:
 Zombolyáról, Verseczről, Alibunárról és Temesvárról: este 7 óra 15 p.
 Mődösről: minden kedden, pénteken és vasárnapon reggel 6 óra 28 p.
 Pancsováról: reggel 7 óra 23 p.
 Zombolyáról: (keskenyvágányu vonal) reggel 8 óra 23 p., este 6 óra 55 p.

Indul:

- a) A nagybecskereki pályaudvarról:
 Zombolya, Temesvár, Verseczre: délután 4 óra 45 p.
 Pancsovára: délelőtt 8 óra 23 p.; délután 6 óra 20 p.
 Szeged—Budapestre: d. e. 11 óra 12 p.; este 6 óra 46 p.
 Nagyikinda—Budapestre: reggel 6 óra 7 p.
- b) A nagybecskerek-bégaparti pályaudvarról:
 Temesvár, Versecz, Antalfalva—Pancsova és Alibunárra: reggel 3 óra 33 p.
 Zombolyára: (keskenyvágányu vonal) reggel 3 óra 58 p.; délután 5 óra 10 p.
 Mődösről: minden kedden, pénteken és vasárnapon délelőtt 11 óra 38 p.

144.742/903. szám Magyar királyi államvasutak.

Pályázati hirdetmény.

A magyar királyi államvasutak igazgatósága az 1904. évben szükséges mintegy 453.000 drb. horgonyzott talpfa jelzőszeg és 3640 métermáza sósav szállítására ezennel nyilvános pályázatot hirdet.

Az ivenként egy koronás bélyeggel ellátott ajánlatok lepecsételve legkésőbb 1903. évi november hó 28-án déli 12 óráig a magyar királyi államvasutak anyag és leltár beszerzési szakosztályánál benyújtandók, vagy postán oda küldendők.

Bánatpénz gyanánt az ajánlt anyag értékének 5%-a legkésőbb 1903. évi november hó 27-én déli 12 óráig a magyar királyi államvasutak budapesti pénztáránál leteendő.

Szállításra mérvadók és kötelezők a 122291/96. sz. általános szállítási és az illető anyagokra vonatkozó különleges feltételek.

A szállításra vonatkozó egyéb pályázati feltételek, melyek a részletes módokat tartalmaznak, az igazgatóság anyag és leltárbeszerzési szakosztályában, valamint az üzletvezetőségénél és a hazai kereskedelmi és iparkamaráknál megtekinthetők.

Ezen részletes módokat leírása az ajánlatot tenni szándékozónak fentnevezett magyar királyi államvasuti hivatal által ingyen adatik ki, vagy kívánságára postán küldetik.

Budapest, 1903. október hóban.

Az igazgatóság.

(Utánnomás nem díjazatik.)

КРЕДИТНА ЗАДРУГА ПОСЕДНИКА СРП. ИТЕБЕЈСКОГ ПАНЊАКА У СРП. ИТЕБЕЈУ.

П О З И В

НА

I. РЕДОВНУ ГЛАВНУ СКУПШТИНУ

КРЕДИТНЕ ЗАДРУГЕ ПОСЕДНИКА СРП. ИТЕБЕЈСКОГ ПАНЊАКА У СРП. ИТЕБЕЈУ

која ће се одржати

дана 28. новембра 1903. год. пре подне 10 часова у заводским просторијама

ДНЕВНИ РЕД:

1. Избор два члана за оверовљење записника	4. Давање опроснице управном и надзорном одбору.
2. Расправа извештаја управног и надзорног одбора о резултату задружног рада од прошле године.	5. Избор једног члана у надзорном одбору.
3. Опредељење билансе, суперревизије рачуна и решење како да се чиста добит подели.	6. Евентуални предлози.

Срп. Итебеј, 12/25. фебруара 1903. год.

УПРАВА.

Имовина.

Имовина 31. децембра 1902.

Дуг.

Благајна	302	92	Уплаћени члански удели	5760	40
Менице	19626	—	Улози на штедњу	620	16
Српска Банка	3833	61	Менице у ресконту	18010	—
Трошкови оснивања	2054	60	Разни веровници	667	40
отпис 20%	401	92	Добитак	348	25
	25406	21		25406	21

Добитак.

Рачун губитка и добитка.

Добитак.

Камате од меница у ресконту	1386	30	Камате од меница	1985	96
„ „ улога на штедњу	21	66	Затезне камате	77	68
Плате	200	—	Провизије	380	—
Трошкова	76	51			
20% отпис од трошкова оснивања	410	92			
Додатак	348	25			
	2443	64		2443	64

Срп. Итебеј, 31. децембра 1902.

Милош Станков с. р.,
благајник.

Тоша Раић с. р.,
управитељ.

Ст. Мишковић с. р.,
књиговођа.

УПРАВНИ ОДБОР:

Тоша Црњански с. р.   Глиша Срданов с. р.   Матеја Јосић с. р.   Тома Омаљев с. р.
Жива Станков с. р.   Милош Пушкаш с. р.   Јефта Раић с. р.

Горњи рачун имовине, губитка и добитка прегледан и сравњен са главним и споредним књигама и нашли, да се у свему слаже и да је исправан.

Срп. Итебеј, 30. јануара 1903.

НАДЗОРНИ ОДБОР:

Милош Станков с. р.

Јаша Ђурчин с. р.

Ђока Столкић с. р.

Alaptőkéje K. 400.000.

Tartalékjai 1902. végével K. 305.591.

A Nagybecskereki Takarékpénztár

(alapított 1872-ben)

e l f o g a d

takarék-betéteket

kamatozás végett a legelőnyösebb visszafizetési módokat mellett,

engedélyez

jelzálog-kölcsönöket

Torontálvármegyében fekvő földbirtokokra
és pedig

a) kamatozó kölcsönöket

a kölcsönösszeg nagysága szerint $4\frac{3}{4}\text{--}5\frac{1}{2}\%$ -ra

10–50 évre

b) törlesztéses (annuitási) kölcsönöket

10–50 évre.

A kölcsönök árfolyamlevonás nélkül, tehát teljes összegben készpénzben folyósítatnak.

Bemutatandó a t'ekkönyvi kivonat és a kataszteri birtokivmásolat.

Felvilágosítással — levelezés útján is — készséggel szolgál

az igazgatóság.

HIRDETMÉNY.

Nagymélt. gróf Karátsonyi Jenő ur rizstelepen öntözésre berendezett **43 hold** megszántott terület **kertészeti célra** bérbe adandó. A vízhez emelés nem szükséges, zsillippel szabályozható és teljesen le is vezethető.

Bővebb felvilágosítást ad
Karátsonyi-Rizstelepen
via **Bánlak**
az uradalmi intézőség.

(878-2.2)

23389/903. Id. szám.

Magy. kir. államvasutak.
Üzletvezetőség Kolozsvárt.

Pályázati hirdetés.

(Különböző anyagok szállítása iránt.)

A magy. kir. államvasutak kolozsvári üzletvezetősége részére az 1904. évben, esetleg 1905. és 1906. években a következő csoportokba sorozott anyagok szükségletnek, melyek szállításának biztosítására ezennel nyilvános pályázat hirdetetik.

- I. csoport kő és téglanemű anyagok.
- II. " cirok seprű,
- III. " kötéláru cikkek és
- IV. " magvak.

A szállítandó anyagok részletes jegyzékei, melyek egyszersmind ajánlati úrlap gyanánt is szolgálnak és melyeken az ajánlatok teendők, az összes kereskedelmi és iparkamaráknál megtekinthetők és a m. kir. államvasutak kolozsvári üzletvezetőségének anyag és leltár beszerzési osztályánál a hivatalos órák alatt egy-egy példányban díjtalanul kaphatók, vagy pedig posta útján írásban kérhetők.

A szállítások a 122291/96. sz. alatti általános, továbbá a pályázati felhívásban foglalt és a különleges szállítási feltételek alapján, a mennyiben ilyenek fennállanak és végre az ajánlati tárgyalás alkalmával elfogadott minták szerint teljesítendők.

A bánatpénz az ajánlott anyag összmenyisége értékének 5% át készpénzben vagy állami letétre alkalmas értékpapírokban 1903. évi november hó 27-ének déli 12 óráig teendő le az üzletvezetőség gyűjtőpénztáránál.

Kolozsvár, 1903. évi október hóban.

Az üzletvezetőség.

(Utánnomás nem díjazatik.)

37.202/III. szám.

A magy. kir. államvasutak
budapest-jobbparti üzletvezetősége.

Pályázati hirdetés.

A m. kir. államvasutak Zimony állomásán levő pályavendéglő bérletére 1904. évi február hó 15-től számított öt évi időtartamra, azaz 1909. évi február hó 14-ig leendő bérbeadása iránt ezennel nyilvános ajánlati tárgyalást hirdetünk.

Az 1 korona bélyeggel és „Ajánlat a magy. kir. államvasutak Zimony állomásán levő vendéglői üzletnek bérbevételére a 37.202/III. számhoz” felirattal ellátott, borítékba zárt és lepecsételt, nemkülönben a kellő okmányokkal (erkölcsi bizonyítvány, iparengedély, honossági igazolvány stb.) felszerelt ajánlatok 1903. évi november 28-ának déli 12 órájáig a magy. kir. államvasutak budapest-jobbparti üzletvezetőség titkári hivatalához (Budapest, külső Kerepesi-ut 8. ház) posta útján térti vérvény mellett nyújtandók be.

Bánatpénz fejében pedig 200, azaz kétszáz korona készpénzben, vagy állami letétre alkalmas értékpapírokban nevezett üzletvezetőség gyűjtő pénztáránál 1903. évi november 27-ének déli 12 órájáig leteendő.

A vendéglő bérletére vonatkozó feltételek ezen üzletvezetőség forgalmi és kereskedelmi osztályában (Budapest külső kerepesi-ut 8. ház I. emelet 33. ajtó) vagy a győri és szabadkai forgalmi főnökségnél a hivatalos órák alatt megtekinthetők, miért is ajánlattevőkről feltételeztetik, hogy a feltételeket ismerik és azokat magukra nézve kötelezőnek elfogadják.

Tájékoztatóul még megjegyezzük, hogy a vendéglős lakásnál szolgáló két szoba, egy eszed-szoba, konyha és a hozzá tartozó mellékhelyiségeket, valamint az I/II-od oszt. éttermet bérli saját költségén tartozik fűteni és világítani, a III ad oszt. ét és váróterem fűtése és világítása pedig felerészben a vasutintézet, felerészben pedig bérli által fog eszközöltetni.

Budapest, 1903. október hó 12-én.

Az üzletvezetőség.

(Utánnomás nem díjazatik.)

31.721/III. 1903 sz.

Magy. kir. államvasutak.
Üzletvezetőség Szegeden.

Pályázati hirdetés.

A Nagybecskerek állomáson megüresedő p. u. vendéglő bérletére ezennel nyilvános pályázat hirdetetik. A bérlet fenti vendéglőre nézve 1904. évi január hó 1-ével veszi kezdetét és tart ezen időponttól számított öt éven át vagyis 1908. évi december 31-ig. Bérletnek a következő helyiségek bocsátatnak rendelkezésére: Az emeleten: 3 vendégszoba, 1 előszoba, lakásul: 3 szoba, a földszinten: 1 eszedszoba, 1 pincér szoba, 1 élés kamra, 1 konyha, 1 söntés, továbbá 2 pince, 2 padlás, 150 m² területű gazdasági udvar és használatra átengedtetik az I. II. (99 m²) és III. (41 m²) osztályú éttermek.

Az egy korona bélyeggel ellátott és „Ajánlat a m. kir. államvasutak fönt kiirt Nagybecskerek állomása pályaudvarán levő vendéglői üzletre” felirattal ellátott lepecsételt, borítékba zárt, nemkülönben a kellő okmányokkal felszerelt ajánlatok 1903. évi november hó 28-ának déli 12 óráig az alulirt üzletvezetőség általános főnökénél (Üzletvezetőségi palota I. emelet 21. sz. ajtó) vagy személyesen, vagy kir. posta útján benyújtandók.

Bánatpénz fejében a bérletre 200, azaz kétszáz korona készpénzben vagy állami letétre alkalmas értékpapírokban, a szegedi üzletvezetőség gyűjtőpénztáránál 1903. évi november hó 27-én déli 12 óráig vagy személyesen, vagy kir. posta útján beküldendő.

Az értékpapírok a budapesti vagy bécsi tőzsdén legutóbb jegyzett 14 napnál nem régiebb, a napi értéket meg nem haladó napi árfolyam csak 90% szerinti értékben számíthatnak.

Készpénzben letett összeg után kamat nem fizetetik.

Az ajánlatban a letétel megtörténte megemlítendő ugyan, de a letétről nyert elismervény nem csatolandó.

A vendéglő bérletére vonatkozó feltételek a nevezett üzletvezetőség forgalmi és kereskedelmi osztályában (I. emelet 12. sz.) a hivatalos órák tartama alatt megtekinthetők, miért is az ajánlattevőkről feltételeztetik, hogy a feltételeket ismerik s azokat magukra nézve terjedelmükben kötelezőnek elfogadják.

A fentebbi feltételtől elbérő, vagy a kizűzött határidőn túl beérkezett ajánlatok, továbbá olyan ajánlatok, melyek távirafog tételnek s végül olyanok, melyekre nézve az előirt bánatpénz le nem tételt, figyelembe vételni nem fognak.

Az ajánlatok között a választás szabadon, a bérösszegre való tekintet nélkül történik.

Szeged, 1903. november hóban.

Az üzletvezetőség.

(3.1)

(Utánnomás nem díjazatik.)

3429. sz. 1903.

877-3.3

Hirdetmény.

Közhirre tesszük, hogy f. évi november 4-én a községi nagykorcsmában gazdátlanul talált lófogatot, amennyiben igazolt tulajdonosa nem jelentkezne, 1903. évi november 30-án d. e. 10 órakor Beodra község-házán elárverezzük.

Lófogat leírása:

Egy drb. 2 1/2 éves 144 cm. magas, csillagos, bélyegtelen sárga herélt.

Egy drb. 2 1/2 éves 142 cm. magas, csillagos, jobb hasán fehér folt, bélyegtelen sárga mén.

Egy ócska, könnyű szerkezetű bánáti vastengelyű paraszt kocsi, rajta ülésnek egy láda, a ládában egy rongyos zsák. Egy pár használt lószerszám, görbe uj zablával.

Beodra, 1903. évi november 9-én.

Községelöljáróság.

39786/I. sz. 1903.

Magyar királyi államvasutak.
Üzletvezetőség Zágráb.

Pályázati hirdetés.

A magyar királyi államvasutak zágrábi üzletvezetősége a vonalai részére az 1904., esetleg a következő 1905. és 1906. években szükséges pályafenntartási kemény fák szállítására ezennel nyilvános pályázatot hirdet.

Az általános szállítási feltételek, valamint a pályafenntartási fák szállítására vonatkozó különleges feltételek megtekinthetők minden üzletvezetőségénél és készpénzfizetés mellett szereshetők meg igazgatóságunk nyomtatványtárából (Andrássy-ut 73.75. szám alatti), még pedig az általános feltételek 50 fillér, a különleges feltételek pedig 30 fillér és 20 fillér postadíj előzetes befizetése ellenében.

Feltételeztetik, hogy az ajánlattevő ezen feltételeket teljesen ismeri.

Zágráb, 1903. október hóban.

Az üzletvezetőség.

Pénzt, sok pénzt,

ha vonként 1000 koronáig kereshet mindenki tisztességesen minden szakismeret nélkül.

Küldje be címét E 978 jellege alatt a következő címre: **Annoncen-Abteilung des „Merkur“ Mannheim.** Meerfeldstrasse. (774-52.31)

20934. I. szám.

Magyar kir. államvasutak.
Üzletvezetőség Aradon.

Pályázati hirdetés.

(Faggyu szükséglet szállítása iránt.)

A magyar királyi államvasutak aradi üzletvezetősége a vonalai szükségletének fedezésére 1904. és esetleg a következő 1905. és 1906. években évenként szükséges mintegy 4000 kgr. faggyu szállításának biztosítására ezennel nyilvános pályázatot hirdet.

Az évenként 1 koronás magyar okmány-bélyeggel ellátott ajánlatok ezen alábbi külccim-mel: „Ajánlat faggyu szállítása iránt 30934/1903. számhoz” 1903. évi november hó 20-ikának déli 12 órájáig a magyar királyi államvasutak aradi üzletvezetőségének általános osztálya főnökéhez benyújtandók, vagy posta útján beküldendők.

Aradon, 1903. október havában.

Az üzletvezetőség.

(3.2)

(Utánnomás nem díjazatik.)

Elsőrendű

tűzifa.

Valódi porosz

Kitűnő minőségű

szalon kőszén

pirszén (coacs)

a Wildensteinegen-Richterhof-fele bányákból.

Legjobb faszén.

Kaphatók:

800-51.16

KURLÄNDER IMRE

fakereskedőnél

a Kurländer-udvarban, Gizella-part 2766. sz. — Telefon 89. sz.

Továbbá a fátalepen, Korona-utca 585/II. — Telefon 35. sz.